

Klimaaf tale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023

Rammevilkår til fremme af VE-udbygningen på land

(af 12. december 2023)

Stemmeaf tale mellem

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet

Klimaaf tale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023

I fremtiden vil behovet for strøm vokse voldsomt i takt med den fortsatte elektrificering af samfundet og udbygningen med Power-to-X (PtX). Med klimaforandringerne og krigen i Ukraine har vi mere end nogensinde brug for, at strømmen bliver grøn, så vi kan vende ryggen til sort energi. Det kræver vindmøller og solceller på land – og mange flere af dem, for det er den hurtigste og billigste vej til mere grøn strøm. Ambitionen fra sidste års *Klimaaf tale om grøn strøm og varme 2022* om at sikre rammevilkår, der kan muliggøre en markedsdrevet firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030 - fra ca. 12 til 50 mia. kilowatt-timer årligt – er ét første skridt på vejen til mere vedvarende energi på land og skal i væsentlig grad indfries gennem etablering af større energiparker på land.

Med *Klimaaf tale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023* baner vi vejen for, at staten kan spille en aktiv rolle i planlægningen af større energiparker på land og understøtte udbygningen af vedvarende energi på land generelt. Energiparkerne vil være et supplement til den kommunale planlægning af VE-projekter og skal ses som et bidrag til at fjerne barrierer herfor. Indeværende af tale er første opfølgende af tale på sidste års *Klimaaf tale om grøn strøm og varme 2022*. Der vil senere skulle træffes yderligere beslutning om bl.a. statsligt engagement.

Energiparkerne er større udpegede arealer, hvor der kan ske en hurtig udbygning af flere forskellige vedvarende energiteknologier. Energiparker kan eksempelvis etableres som hybridparker bestående af landvindmøller, solceller og PtX-anlæg mv., hvor det er relevant. Dertil skal energiparkerne være lokale grønne kraftcentre, der bidrager til erhvervsudvikling, flere grønne arbejdspladser og være med til at skabe udviklingsperspektiver i de lokalsamfund og kommuner, hvor energiparkerne opstilles. De økonomiske gevinster ved vindmøller og solceller skal kunne mærkes hos naboer og lokalsamfund gennem en markant forøgelse af kompensationsordningerne grøn pulje og VE-bonus.

Udbygning af vedvarende energi på land kan bidrage med grøn strøm til både det direkte elforbrug i Danmark frem mod 2030 og grøn strøm til produktionen af grønne brændstoffer til f.eks. fly og skibe. Aftalepartierne noterer sig, at firedoblingen er et vigtigt led i den grønne omstilling af transportsektoren og samtidig bidrager til lokal erhvervsudvikling.

Udpegning af arealer til energiparker

En markedsbaseret firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030 kræver en omfattende arealplanlægning. I dag udgør vedvarende energi på land ca. 0,5 pct. af Danmarks samlede areal. Hvis en firedobling skal realiseres, vurderes det at kræve op til ca. 1,3 pct. af Danmarks areal. Staten skal derfor spille en aktiv rolle for at indfri ambitionen om en firedobling ved at udpege egnede arealer til større energiparker, hvor muligheden for at placere vedvarende energianlæg på områder med beskyttelsesinteresser udvides, og hvor der gives gunstige vilkår for placering af PtX-anlæg og virksomheder i tilknytning til energiparkerne, hvor særlige hensyn taler for det.

Aftalepartierne er enige om, at kommunerne står over for en stor planlægningsmæssig opgave, og parterne ønsker derfor, at regeringen arbejder for at understøtte de kommuner og VE-opstillere, der har interesse i at få udpeget arealer til energiparker. Aftalen vil bl.a. sikre, at staten på baggrund af løbende ansøgningsrunder og forudgående dialog med kommunerne skal kunne udpege konkrete arealer til større energiparker og helt eller delvist overtage kommunernes planlægning for større energiparker.

Aftalepartierne noterer sig, at der i oktober 2023 blev igangsat en kommunedialog om 32 potentielle arealer til energiparker, som er identificeret i forbindelse med en landsdækkende screening og på baggrund af indmeldinger fra kommuner og VE-opstillere, samt at der blev givet mulighed for, at kommuner og VE-opstillere kunne foreslå yderligere arealer frem til den 4. december 2023, der kan tages med i første udpegning. I kommunedialogen vil arealernes egnethed til energiparker blive kvalificeret, herunder også muligheden for placering af PtX-anlæg og virksomheder i tilknytning til energiparkerne. Herudover er aftalepartierne enige om, at der i de kommende år skal kunne meldes flere potentielle arealer ind som energiparker fra kommuner og virksomheder.

Parterne er på den baggrund enige om:

- At resultatet af den igangværende kommunedialog forelægges aftaleparterne til orientering i foråret 2024 med mulighed for, at aftalepartierne kan afgive deres bemærkninger hertil. Tilsvarende forelægges også resultatet af den kommende kommunedialog på baggrund af kommende ansøgningsrunder i 2024 og 2025.
- At de arealer, der i kommunedialogen vurderes egnede til energiparker, skal udpeges af staten med afsæt i en ny lov om større energiparker.
- At staten afvikler yderligere ansøgningsrunder i 2024 og 2025, hvor kommuner, og eventuelt VE-opstillere, kan melde yderligere nye arealer ind med henblik på udpegning til energiparker.

Aftalepartierne noterer sig, at Energinet på baggrund af ansøgningsrunderne om nødvendigt vil udarbejde et tillæg til deres langsigtede udviklingsplan, så etablering af energiparker har mulighed for at ske i flere dele af Danmark.

Der afsættes 8,3 mio. kr. i perioden 2023-2026 til den indledende høring og dialog om arealer samt opfølgende arbejde med Energinet om indpasning af arealerne i transmissionsnettet.

Statslig planlægning og myndighedsbehandling af energiparker

Det er afgørende, at etablering af energiparker sker hurtigt. Med en firedobling af elproduktionen fra solenergi og landvind frem mod 2030 kan der dog opstå flaskehalse i kommunernes planlægning eller ske forsinkelser på grund af kompliceret myndighedsbehandling. Ligeledes er der i dag konkrete VE-projekter, der ikke realiseres eller forsinkes på grund af restriktioner i forhold til miljø, landskab, natur og kultur. Dermed bliver det fulde potentiale begrænset af en række arealbeskyttelser, som i dag gør det vanskeligt at opstille vedvarende energi og PtX-anlæg samt virksomheder i tilknytning hertil. For at muliggøre udbygning af vedvarende energi på land, er der behov for at tilpasse arealbegrænsninger for nye VE-projekter i energiparkerne – samtidigt med at der tages hensyn til natur, miljø, biodiversitet og kulturarv.

Aftalepartierne noterer sig, at samplacering af vedvarende energianlæg med PtX-anlæg og virksomheder kan give mulighed for en fleksibel og lokal udnyttelse af den grønne strøm, nye lokale udviklingsmuligheder samt udvikle lokale økosystemer omkring energiparkerne. Det kan give nye muligheder for synergier mellem produktion af vedvarende energi, energilagring og industriel produktion.

Aftaleparterne er enige om, at der i foråret 2024 fremsættes en ny lov om større energiparker, hvori energiparker inden for de udpegede arealer tildes særlige vilkår, der bl.a. lempes hensyn til arealbeskyttelse og dermed gør det nemmere og hurtigere at få tilladelser og dispensationer

til opstilling af vedvarende energi, herunder i forhold til placering af PtX-anlæg og virksomheder i tilknytning til energiparkerne. Aftalepartierne er desuden enige om, at der gives mulighed for, at staten helt eller delvist kan overtage den konkrete planlægning. Aftalepartierne forelægges udkast til lovforslag inden fremsættelse.

På den baggrund er aftalepartierne enige om, at regeringen fremsætter en ny lov om større energiparker, som bl.a. skal muliggøre, at:

- Der for beskyttede områder, som det gælder i dag, altid skal foretages en konkret vurdering af, om der kan dispenseres fra beskyttelsen i det konkrete område. Det vil sige, at der skal foretages en konkret afvejning af de forskellige beskyttelseshensyn og hensynet til vedvarende energi, hvor det fremadrettet gøres muligt, at hensynet til etablering af vedvarende energianlæg tillægges en større vægt end hidtil. Det betyder, at det fremadrettet i nødvendigt omfang kan blive muligt at placere vedvarende energianlæg på visse områder med beskyttelsesinteresser vedrørende natur, miljø, landskaber, kulturarv m.v.
- Der gives gunstige vilkår for placering af PtX-anlæg og virksomheder såsom produktionsvirksomheder i tilknytning til anlæg i energiparkerne, hvor særlige hensyn taler for denne placering.
- Der etableres én indgang for energiparkerne til statslig myndighedsbehandling på natur- og miljøområdet, som skal yde vejledning til kommunerne, koordinere de relevante statslige myndigheders sagsbehandling og eventuelt overtage myndighedsbehandlingen af miljøvurderingen og eventuelle miljøtilladelser.

Aftalepartierne er enige om mindre lempelser af nationale regler på natur- og miljøområdet og inden for kulturarvsbevaring m.v. Lempelser på natur- og miljøområdet skal dog overholde EU-reguleringen på natur- og miljøområdet og skal ske på baggrund af konkrete vurderinger, der skal bygge på en afvejning af naturhensyn og øvrige relevante hensyn i områderne.

Aftalepartierne noterer sig, at det betyder, at der i visse tilfælde, kan dispenseres fra naturbeskyttelses- og skovloven, hvis der ikke findes et brugbart lokalt alternativ. Med aftalen ændres der ikke på de nuværende regler for dispensationer på §3-arealer. Hvis en VE-opstiller ansøger om dispensation fra naturbeskyttelses- og skovloven, skal den kompetente myndighed for hver ansøgning først vurdere, om anlægget kan placeres uden for beskyttede områder. Hvis det ikke er muligt at placere anlægget uden for beskyttede områder, skal det derefter undersøges, om projektet kan tilpasses, så naturen bibeholdes i videst mulig udstrækning. I områder, der konkret vurderes at have mindre natur- og biodiversitetsmæssig betydning, vil det være muligt at dispensere fra nationale regler. Dette kan være i tilfælde, hvor VE-projektet ikke kan realiseres, uden at anlægget placeres i et beskyttet område, og der her, efter en konkret vurdering, gives dispensation til det ansøgte projekt. Det kan f.eks. efter omstændighederne være, hvor et VE-projekt er placeret i kanten af et større naturområde, hvor det konkret vurderes, at der kan dispenseres uden skade på f.eks. særlige naturmæssige værdier.

Aftalepartierne er enige om, at der i forbindelse med nærværende aftales lempelser af regler på natur- og miljøområder indledes en dialog med VE-branchen samt relevante grønne organisationer om at indgå en frivillig brancheaftale, der kan tilskynde til, at VE-opstillere ved etablering af vedvarende energianlæg etablerer erstatningsnatur samt sameksistens mellem vedvarende energi og natur, herunder ift. lavbundsjerne. Til understøttelse heraf igangsættes der i 2024 en vejledningsindsats i Miljøstyrelsen samt Energistyrelsen med henblik på at understøtte en sådan aftale.

Aftalepartierne noterer sig, at Miljøstyrelsen efter *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022* har iværksat en styrket vejledning, i regi af VE-rejseholdet, vedrørende naturdirektiverne og miljøvurderinger. Dertil vil Miljøstyrelsen, via den foreslåede myndighedsmodel for energiparker på natur- og miljøområdet, kunne yde en styrket vejledningsindsats inden for Miljøstyrelsens kompetenceområde, herunder generel vejledning om naturdirektiver, proces for miljøvurdering samt dispensationsmuligheder i forhold til beskyttelseskrav i nationale regler, ligesom den fælles indgang for energiparkerne til statslig myndighedsbehandling vil kunne overtage myndighedsbehandlingen af miljøvurderingen og eventuelle miljøtilladelser. Gennem vejledningsindsatsen understøttes det, at kommunerne vil kunne inddrage relevante naturfaglige hensyn i afgørelserne om tilladelser i forbindelse med energiparkerne. Ligeledes noterer parterne sig, at ministeren for byer og landdistrikter snarest udkommer med en solcellebekendtgørelse, der indeholder regler om de hensyn, kommunernes planlægning bør varetage, som f.eks. afstand til nabobeboelse, afskærmende beplantning og muligheder for multifunktionel arealanvendelse. Bekendtgørelsen bliver fulgt op af en vejledning til kommuner, borgere og solcelleopstillere. Vejledningen suppleres med en eksempelsamling, der udarbejdes af Energistyrelsen med eksempler på konkrete solcelleprojekter, som bl.a. forventes at forholde sig til, hvordan natur, multifunktionalitet og landskabshensyn kan tænkes ind i planlægningen af projektet.

Derudover noterer aftaleparterne sig, at det kan blive relevant med fremsættelse af anlægslove til at understøtte de energiparkprojekter, hvor de nærmere omstændigheder taler for det. Det kan f.eks. være i tilfælde af større projekter kendetegnet ved en høj konkretiseringsgrad, kompleksitet m.v. Aftaleparterne drøfter udformningen af eventuelle anlægslove inden fremsættelse.

Der afsættes samlet 103,7 mio. kr. i perioden 2024-2030 til statsligt engagement i planlægning og myndighedsbehandling af energiparker, heraf 32,4 mio. kr. til reservation af arealer til energiparker samt opstart af tilbud om statslig planlægning, 20,8 mio. kr. til en ramme for statslig planlægning for energiparkerne, 6,9 mio. kr. til ny lov om energiparker og bekendtgørelser på VE-området, 41,1 mio. kr. til etablering og drift af én indgang på natur og miljøområdet, og 2,5 mio. kr. i 2024 til understøttelse af en frivillig brancheaftale om erstatningsnatur.

En afdækning af behovet for statslig overtagelse af ansvaret for den konkrete planlægning og/eller myndighedsbehandlingen af miljøvurderinger og eventuelle miljøtilladelser indgår i den igangværende dialog med kommunerne. Resultatet af dialogen forelægges aftaleparterne i foråret 2024. Der vil derudover blive taget endelig stilling til det statslige engagement i planlægningen og myndighedsbehandlingen af miljøvurderinger m.v. samt eventuel yderligere finansiering heraf.

Lokal opbakning til vedvarende energi

Mere vedvarende energi på land forudsætter lokal opbakning. Derfor lægger aftalepartierne vægt på, at naboer og lokalsamfund også får del i gevinsterne, der via kompensation giver de berørte lokalområder et tydeligt udviklingsperspektiv, lokale gevinster og mulighed for udvikling af byer, styrkelse af natur, biodiversitet og de lokalområder, hvor der opstilles vedvarende energi. Hensynet til naboer er vigtigt, både når nye arealer tages i brug, og når arealer optimeres ved f.eks. etablering af hybrid anlæg med både vind og sol. Aftalepartierne er optagede af, at arealerne udnyttes bedst muligt eksempelvis via hensigtsmæssige rammer for hybrid anlæg, herunder opfølgning på anbefalinger fra NEKST-arbejdsgruppernes: *Mere sol og vind* på land og *Hurtigere udbygning af elnettet*, som regeringen herefter vil genbesøge

Aftalepartierne ønsker at skruer op for kompensationen til naboer og sørge for flere penge, der kan komme lokalsamfundene til gavn via de eksisterende VE-ordninger grøn pulje og VE-bonus. Aftalepartierne finder det vigtigt, at de kompensationer, som opstillerne skal betale, sker via grøn pulje og VE-bonus, og at de lovgivningsmæssige rammer for kommunale særaftaler derudover tydeliggøres. Aftalepartierne ønsker derfor at igangsætte en øget vejledningsindsats, der klarlægger, hvilke lovlige planlægningsmæssige hensyn som kan varetages i forbindelse med opstillingen af vedvarende energi. Parterne noterer sig, at aftalen ikke ændrer på muligheden for, at der kan indgås frivillige aftaler med naboer og lokalsamfund på privatretligt grundlag, hvor VE-opstiller f.eks. betaler penge til naboer eller udbyder lokalt medejerskab for at styrke opbakningen til udbygningen med vedvarende energi.

Konkret er aftalepartierne enige om, at:

- Øge kompensationen til naboer og lokalsamfund ved at øge grøn pulje med 150 pct. og VE-bonus med 50 pct. Derudover sikres det, at satserne for grøn pulje er teknologineutrale.
- Justere grøn pulje, så:
 - Opstillerne får mulighed for at indbetale til grøn pulje i årlige rater, f.eks. over 5-10 år.
 - Grøn pulje kan deles på tværs af nabokommuner, som kan være aktuelt når et vedvarende energianlæg opstilles nær en kommunegrænse.
- Forbedre mulighederne for, at dialog om midler fra grøn pulje kan igangsættes samtidigt med lokalplanen for anlæggene, ved at vejlede kommuner om praksis og muligheder herfor.
- Den aftalte evaluering af VE-ordningerne rykkes fra 2024 til 2025.
- Styrke vejledningsindsatsen i forhold til særaftaler ved at udarbejde en vejledning rettet mod kommuner og VE-opstillere om, hvilke lovlige hensyn der kan varetages i planlægningen for vedvarende energi efter planloven.
- Etablere en indberetningspligt til Energistyrelsen for kommuner og opstillere vedrørende betalte og modtagne midler i forbindelse med opstillingen af vedvarende energi på land, som giver mulighed for synliggørelse og transparens om gevinster, samt løbende at holde øje med udviklingen i brugen af lokale gevinster.
- Udarbejde en analyse af mulige gevinst- og kompensationsordninger for naboer til særligt store eltransmissionsanlæg.

Aftalepartierne noterer sig, at aftalens justeringer af satserne for VE-ordningerne - grøn pulje og VE-bonus - vil gælde fra juli 2024 og vil, ligesom i dag, benytte tidspunktet for byggetilladelsen som skæringsstidspunkt for, hvornår justeringerne får virkning.

Der afsættes samlet 529,0 mio. kr. i perioden 2024-2027 til at understøtte lokal opbakning, heraf 520,0 mio. kr. som følge af statsligt mindreprovenu fra selskabsskatten ved at øge satserne for VE-ordningerne, da disse er fradragsberettiget for opstillervirksomhederne, samt 9,0 mio. kr. til indsats mod særaftaler og IT-understøttelse for indberetningspligt af midler til lokale gevinster.

Samlet økonomi

Med aftalen prioriteres i alt 641,1 mio. kr. frem mod år 2030 *jf. tabel 1.*

Tabel 1									
Initiativer									
2024-priser, mio. kr.	2023*	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Sum 2023 - 2030
Udpegning af arealer til energiparker									
Høring og indledende dialog	3,5	2,1	-	-	-	-	-	-	5,6
Arbejde med Energinet om indpasning i transmissionsnettet	-	0,9	0,9	0,9	-	-	-	-	2,7
Statsligt engagement i planlægning og myndighedsbehandling af energiparker									
Reservation af arealer og opstart af tilbud om statslig planlægning	-	8,7	8,9	9,1	5,7	-	-	-	32,4
Udarbejde af lov om større energiparker og bekendtgørelser på VE-området	2,3	4,1	0,5	-	-	-	-	-	6,9
En indgang på natur- og miljøområdet	-	9,6	12,9	11,9	4,3	0,8	0,8	0,8	41,1
Reservation til statslig planlægning for energiparker		10,4	10,4						20,8
Understøttelse til frivillig brancheaftale om erstatningsnatur		2,5							2,5
Lokal opbakning									
Tiltag til brug for opgør med særaftaler	-	1,9	1,9	1,9	1,9	-	-	-	7,6
Dataunderstøttelse til indberetningspligt	-	0,5	0,5	0,3	0,1	-	-	-	1,4
Mindreprovenue som følge af forhøjede satser i grøn pulje og VE-bonus	-	40	80	80	80	80	80	80	520
Prioriteringer i alt	5,8	80,7	116,0	104,1	92,0	80,8	80,8	80,8	641,1
Anm.: *I 2023-priser									

Finansiering

Aftalen finansieres med 5,8 mio. kr. inden for Miljøministeriet og By-, Land-, og Kirkeministeriets egen ramme i 2023. Ca. 65,5 mio. kr. finansieres via omprioritering af pulje til vedvarende energi på mindre tilgængelige arealer, afsat med *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022*, til fremme af vedvarende energi på f.eks. tage og langs motorveje. 31,0 mio. kr. i 2024 finansieres ved omprioritering af skrotningsordningen og 10 mio. kr. ved omprioritering af energirenoveringspuljen. Hertil afsættes 90,0 mio. kr. på finanslov for 2024 og 438,8 mio. kr. finansieres via Grønt Råderum jf. tabel 2.

Tabel 2 Finansiering									
2024-priser, mio. kr.	2023**	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	I alt
Finansieringskilder									
MIM og BLKMs egen ramme	5,8	-	-	-	-	-	-	-	5,8
Pulje til vedvarende energi på mindre tilgængelige arealer	-	1,5	6,1	11,2	12,0	11,4	11,5	11,8	65,5
FL24	-	40	30	20	-	-	-	-	90
Grønt Råderum	-	-1,8	80,0	72,9	80,0	69,3	69,3	69,1	438,8
Skrotningsordningen	-	31,0	-	-	-	-	-	-	31,0
Energirenoveringspuljen	-	10,0	-	-	-	-	-	-	10,0
I alt	5,8	80,7	116,1	104,1	92	80,7	80,8	80,9	641,1

Anm.: *De 152,7 mio. kr. efter 2030 vil tilfalde råderummet. **i 2023-priser

Aftalens karakter

Partierne er enige om, at aftalen er gældende for perioden 2023-30, hvorefter aftalen betragtes som udløbet. Partierne noterer sig, at regeringen arbejder videre med forslag inden for de temaer, som aftalen omfatter, jf. afsnittet om *Opfølgning på aftalen og øvrige tiltag*, og der er enighed om, at både regeringen og partierne har mulighed for at fremsætte og gennemføre nye forslag, der fremmer udbygningen af vedvarende energi på land.

Aftalen har karakter af en stemmeaftale, idet aftalepartierne forpligter sig til at stemme for de lovforslag og bevillingsmæssige hjemler, der udmønter aftalens indhold, herunder ny lov om større energiparker. Udkast til lovforslag forelægges aftalekredsen inden fremsættelse.

Som det fremgår af *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022*, er aftalepartierne ligeledes villige til at gennemføre statslig planlægning via anlægslovgivning og/eller bekendtgørelse mv., hvor der er behov. Aftalepartierne forpligter sig således til at stemme for anlægslove og bakke op om bekendtgørelser nødvendiggjort af første udpegningsrunde samt anden og tredje ansøgningsrunde til etablering af energiparker samt derudover luftledninger eller anden el-infrastruktur nødvendiggjort af firedoblingen af elproduktionen fra vedvarende energi på land, herunder indførelse af opmærksomhedszoner omkring Energinets transformerstationer. Aftalepartierne forpligter sig således til at stemme for anlægslove efter den konkrete udformning af anlægslovene er fremlagt i aftalekredsen til drøftelse.

Aftalepartierne står frit, når den nødvendige lovgivning er vedtaget.

Opfølgning på aftalen og øvrige tiltag

Partierne er enige om, at indeværende aftale tager vigtige skridt frem mod en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind i 2030. Aftaleparterne er derfor enige om, at aftalen evalueres primo 2025, efter afslutning af første udpegning. I den forbindelse gives der en status på udbygningen af vedvarende energi på land med henblik på at vurdere de igangsatte initiativer samt behovet for eventuelle yderligere tiltag, herunder ift. planlægning, myndighedsbehandling og beskyttelsesinteresser. Ligeledes gives der en status på den frivillige brancheaftale om erstatningsnatur samt udbredelsen af hybrid-anlæg.

Regeringen vil derudover også præsentere yderligere skridt til understøttelse af vedvarende energi på land, herunder bl.a. som følge af anbefalinger fra NEKST, og yderligere tiltag til at smidiggøre klagesystemet og myndighedsprocesser. Regeringen vil arbejde videre med en konkret model for eventuel overtagelse af miljøvurderinger og -tilladelser samt vende tilbage med en konkret model for det statslige engagement i planlægningen.

Aftalepartierne forelægges resultatet af den igangværende kommunedialog til orientering i foråret 2024 med mulighed for, at aftalepartierne kan afgive deres bemærkninger hertil.

Aftalepartierne noterer sig, at solcellestrategien præsenteres i første kvartal af 2024 og drøftes i aftalekredsen. Forud for solcellestrategien vil der være en dialog med branchen om barrierer for opstilling af solceller i bymæssig bebyggelse. Som en del af solcellestrategien skal barrierer adresseres, herunder evt. i bygningsreglementet. Solcellestrategien vil følge op på allerede implementerede tiltag samt tiltag i *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022* og lave et service-tjek, der afdækker barrierer for opstilling af solceller, herunder de særlige forhold på bl.a. lavbundsgrunde, tage og offentlige bygninger. Regeringen vil identificere eventuelle barrierer i dialog med relevante interessenter. Aftalepartierne noterer sig, at solcellestrategien vil afdække udfordringer i forhold til tinglysning af rettigheder over solcelleanlæg og vender tilbage med løsning herpå i forbindelse med solcellestrategien. Som opfølgning på strategien vil der blive igangsat et samarbejde med solcellebranchen. I samme forbindelse noterer parterne sig, at pulje til VE på mindre tilgængelige arealer delvist videreføres med samlet 178,6 mio. i perioden 2024-2046 med henblik på at understøtte solceller i bymæssig bebyggelse. Derfor vil der som opfølgning på solcellestrategien også blive præsenteret et forslag til, hvordan puljen til VE på mindre tilgængelige arealer kan udmøntes til elproduktion i byerne på f.eks. større tagarealer og trafikale anlæg såsom støjskærme ved bynære motorveje. Aftalekredsen skal bl.a. på den baggrund inden udgangen af 2024 drøfte et samlet oplæg til udmøntning.

Ligeledes noterer aftaleparterne sig, at der på Bornholm er tilkendegivet særlige udfordringer i forbindelse med havvindsprojektet Energiø Bornholm vedrørende samplacering af havvindmølleparker med relevante elforbrugende virksomheder i tilknytning til kommende transmissionsanlæg. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, By-, Land- og Kirkeministeriet, Erhvervsministeriet og Miljøministeriet vil gå i dialog med Bornholms Regionskommune herom med udgangspunkt i de vilkår for statsligt engagement, som er aftalt for energiparker generelt.

Bilag 1. Dispensationsmuligheder i energiparkerne

I energiparkerne kan der i visse tilfælde ses bort fra nogle nationale regler på bl.a. natur- og miljøområdet samt på museumsområdet for at kunne bringe større og sammenhængende områder i spil, som ellers ikke ville kunne komme i spil til vedvarende energi. Bestemmelser som kan være relevante at dispensere fra i energiparkerne, er følgende:

Bestemmelser
Fredning (<i>naturbeskyttelseslovens kapitel 6</i>)
Fredskovspligt
Sø- og åbeskyttelseslinjer (<i>naturbeskyttelseslovens § 16</i>)
Skovbyggelinjen (<i>naturbeskyttelseslovens § 17</i>)
Fra fortidsmindebeskyttelseslinjen (<i>naturbeskyttelseslovens § 18</i>)
Kirkebyggelinjer (<i>naturbeskyttelseslovens § 19</i>)
Sten- og jorddiger (<i>museumslovens § 29 a</i>)